

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra Gjæring (Danske Klassikere)

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 24. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346606739824/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

havde taget Plads paa en af Bænkene, vendte hun sit Ansigt op mod Kathederet, hvor hendes Fader havde lagt Bogen, som han skulde læse op af. Karl blev selv beklemmt ved at tænke paa, hvad der forestod. Han følte sig allerede i en fremmed Magts Vold.

Det viste sig imidlertid, at Præsten vilde sige noget, inden han begyndte at læse. Han tog den lukkede Bog i Haanden og understregede af og til sine Ord ved at smække lidt med Kanten af Bogen mod Kathederet.

»Fredagen den 3die November, omtrent om tre Uger«, sagde han, »da maa ingen af jer, som her er samlede, blive hjemme; da skal I alle tage over til Lundborg, for da skal den nye Højskole indvies, og der skal være offentlig Mode derovre i den Anledning. I Aar er der, som I veed, tre Karle her fra Sognet, som vil være paa Højskolen i Vinter. Men til Sommer skal alle I unge Piger, og til næste Vinter alle I unge Karle, af Sted. – Der gælder ingen Undskyldninger. – Skete det ikke – om ikke i Løbet af eet Aar, saa i Løbet af nogle faa Aar, saa vilde jeg regne det for rent forgjæves Arbejde, at jeg har konfirmeret næsten jer allesammen, og at jeg har læst og talt for jer her i Skolen nu i snart femten Aar. – Og hvis der nu alligevel skulde være nogle af jer, som ikke rigtig forstod, hvad I skulde paa Lundborg Højskole, saa skal jeg sige jer det med et Ord af Kristen Kold, som jeg tit har fortalt jer om. – Han traf en Dag paa en Røse et Par Karle, der stod og gravede i en Grøft. Han kom i Snak med dem, og han fortalte dem om sin Skole, som han den Gang nylig havde faaet bygget. Og han gav dem det Raad, at de skulde komme til ham. »Ja, hvad skulde vi saa hos Dig?« sagde den ene af Karlene. »Jeg vil naturligvis trække jer op,« sagde Kold. Ja, det mente Karlene de ligesaa godt kunde blive dér, hvor de var. »Jeg vil trække jer saadan op,« sagde Kold, »saa I aldrig skal gaa i Staa mere.« »Saa maa Du have en god Uhrnøgle,« sagde den ene af Karlene. »Det kunde nok være muligt,« sagde Kold. Og næste Vinter kom Karlene paa hans Skole. – –

Det er det samme, der skal gøres ved jer, naar I kommer paa Lundborg Højskole. I skal sættes i Gang saadan, at I aldrig gaar i Staa igjen. – Og den Nøgle, som skal udrette det Vidunder, er det levende Ord, hvori der er Aand. Den Aand – Danmarks Vætte, Folkeaanden – han levede med vore Fædre, han skal leve i vore Born, han gør jer delagtige i et Liv, som bærer langt ud over jer selv; som derfor ikke gaar i Staa, fordi I gaar i Graven; et Liv, der skal vinde og vare, saa-